

MHB 1644

VAKOK VILÁGA

Vakok és Csökkentlátók Országos Szövetsége

FOLYÓIRATA

Főszerkesztő: Dr. Vas Tibor
A Vakok és Csökkentlátók Országos Szövetségének elnöke

Felelős kiadó: Farkashalmi Gyula
Szerkesztő: Dr. Körner György főtítkár

Kiadóhivatal
Budapest XIV., Május 1 út 47.
Telefon: 224-223

december

XXXIV. évfolyam

1973. november

V A K O K V I L Á G A

a Vakok és Csökkentlátók Országos Szövetségének kiadványa

Főszerkesztő: dr. Vas Tibor elnök
Felelős kiadó: Farkashalmi Gyula
Szerkesztő: dr. Körner György
Kiadóhivatal: Budapest, XIV. Május 1. ut 47.
Telefon: 224-223
426-185

T a r t a l o m j e g y z é k

	oldal
Radnóti Miklós: Hazafelé	2
Bel- és külpolitika	2
Kitüntetés	5
Befejeződtek a vidéki taggyűlések	5
A budapesti és pest-megyei taggyűlés	10
Ambrus Sándor: Áadták Szövetségünk új kultur- házát	13
Varga István: Nevezetes évforduló	14
Olvasóinknak ajánljuk!	15
Zenei értesítő	15
Ambrus Sándor: Bemutatjuk....	16
József Attila: Betlehemi királyok	17
Thaddäus Troll: Elefánt elveszett	17
Faludi Erzsébet: Rádiószemle	17
Zenei rovat	
Barna Zoltán: Egy különös zongorista	18
Ifjúsági rovat	
Remes András: Sikeres szereplés	19
Fejtörő	19
Sport-rovat	
Sakkhíradó	20
Közlemények	21

Hazafelé

/Irtta: Radnóti Miklós/

Enyhe lejtő és sziszegő hó
visz tova s pattog a
megrakott fákon az ág.

Két hófaru őz fut a zajtól
s leveri a teli
fákról a bő takarót

s a hó kezd mindenhol a hóra
zuhanni és Fanni
kicsit ijedten néz rám.

Hull az alkony, siklik a hóléc,
vonuló nyoma jó
jeleket hagy az uton

s a táj kemény arcára puha
sötét száll és körénk áll
az álmos erdő lassan.

Tünik a nappal, utja villan,
lusta folt fönt a hold
s tömötten néz a fán át,

ritkul az erdő, a fekete
feketébb és enyhébb
lilaszin lesz a fehér.

Tündér vasárnap tünik el most
s a városnak sáros
utja siró szakadás,

vállakra kerülnek a lécek
s ime már, mint a sár
a hétfő úgy ragad ránk.

- . -

Bel- és külpolitika

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága 1973. november 28-án kibővített ülést tartott. A Központi Bizottság ülése - megvitatta és elfogadta Kádár János elvtársnak, a Központi Bizottság első titkárának előterjesztése alapján az 1972. november 14-15-i Központi Bizottsági határozat végrehajtásáról szóló jelentést: - megvitatta és elfogadta Nyers Rezső elvtársnak, a Központi Bizottság titkárának előterjesztése alapján az 1974. évi népgazdasági terv és állami költségvetés irányelveit; - megvitatta és elfogadta Pullai Árpád elvtársnak, a Központi Bizottság titkárának előterjesztése alapján a párt káderpolitikájáról, valamint a káder- és személyzeti munka helyzetéről szóló jelentést.

Az első napirenddel kapcsolatban az alábbiakat emeljük ki.

A Központi Bizottság megállapította, hogy a múlt évi, 1972. november 14-15-i határozatának végrehajtása megfelelően folyik, a megtett intézkedések politikai hatása kedvező. Meggyorsult és újabb lendületet kapott

A X. kongresszus határozatainak végrehajtása. A nemzetközi politika és a nemzetközi munkásmozgalom legfontosabb kérdéseiben a Központi Bizottság rendszeresen állást foglal. Hazánk belpolitikai helyzete kiegyensúlyozott, társadalmunkat a nyugodt alkotómunka és a bizakodás jellemzi. A gazdasági építőmunkában az 1973. évi és a negyedik ötéves terv eredményes végrehajtása folyik. Az életszínvonal- és szociálpolitikai intézkedések a novemberi határozatnak megfelelően valósulnak meg. Az ideológiai helyzetre az jellemző, hogy tovább erősödött társadalmunk egyetértése szocialista céljainkkal. A Központi Bizottság 1972. novemberi határozatának végrehajtása megerősítette a párt vezető szerepét, eszmei politikai, cselekvési egységét. A párt belső helyzete kedvező, tömegkapcsolatai szilárdak. A pártmunkában előtérbe került határozatok ellenőrzése, a végrehajtás helyszíni segítése. A Központi Bizottság összefoglalóan megállapította: az 1972. november 14-15-i ülés határidőhöz kötött határozatait végrehajtottuk, a hosszabb távu feladatok megoldása megfelelő ütemben folyik. A Központi Bizottság elismerését fejezi ki a párt-, állami- és társadalmi szervezeteknek, a párttagoknak és a párton kívüli szövetségeseinknek azért az odaadó munkáért, amit az élet minden területén végeztek a novemberi határozat következetes végrehajtása érdekében.

Nyers Rezső elvtárs referátuma alapján a Központi Bizottság megvitatta és jóváhagyta az 1974. évi népgazdasági terv és állami költségvetés irányműveiről szóló előterjesztést. A nemzeti jövedelem 1973-ben a tervezettnél gyorsabban, 6-7 százalékkal növekedett.

A Központi Bizottság elfogadta az 1974. évi népgazdasági terv és állami költségvetés fő előirányzatait:

A Központi Bizottság az életszínvonal növelése érdekében 1974-ben - az automatikus bérnövekedésen felül - olyan központi intézkedéseket tart szükségesnek, amelyek lehetővé teszik, hogy az egy főre jutó reáljövedelem 5 százalékos meghaladást mértékben az egy keresőre jutó reálbér 3,7 százalékkal, a lakosság összes fogyasztása pedig közel 6 százalékkal emelkedjenek.

Az 1974. évi népgazdasági terv teljesítése megköveteli a gazdasági szervező, irányító, ellenőrző munka további javítását.

Pullai Árpád elvtárs referátuma alapján a Központi Bizottság áttekintette a párt káderpolitikáját, a káder- és személyzeti munka helyzetét, főbb feladatait és az alábbiakat állapította meg:

A káderpolitika összhangban van a párt politikai fő vonalával, célkitűzéseivel. A szocialista építés egyre bonyolultabb, nagyobb hozzáértést, ügyeskedést kívánó feladatai szükségessé teszik, hogy emeljük a kádermunkával szemben támasztott követelményeket. A Központi Bizottság a kádermunka fejlesztésében az egyik legfontosabb feladatnak tartja a gondolkodást a tervszerű káder-utánpótlásról. A Központi Bizottság elfogadta és határozattá emelte a párt káderpolitikájáról, a káder- és személyzeti munka helyzetéről, valamint főbb feladatairól beterjesztett jelentés határozatát a Pártélet című folyóiratban megjelenik. A Központi Bizottság elfogadta 1974. évi munkatervét.

A külpolitikai kérdések elemzésénél az 1969. évben Moszkvában tartott kommunista és munkáspártok értekezletének határozataiból indulunk ki, amely szerint a békés együttélés és együttműködés elvének érvényesülése mellett is hangsúlyozni kell, hogy az ideológiai osztályharcban nincs békés koegzisztencia és ezen a téren a marxizmus-leninizmusnak támaszkodni kell lennie. Harcolni kell a marxista-leninista elmélet tisztaságáért. A nemzetközi eseményeket tehát a marxizmus-leninizmus tanításai alapján kell értékelnünk.

Dimitrov elvtárs a fasizmus kérdését elemezve megállapította, hogy a burzsoá államban akkor kerül sor a nyílt terrorisztikus fasizma diktatúrára, amikor a burzsoázia már nem elég erős ahhoz, hogy burzsoá demok-

ratikus módon kormányozzon, és a proletáriátus még nem elég erős ahhoz, hogy proletárforradalommal szétzúzza a burzsoá államapparátust és létrehozza a proletáriátus diktaturáját. Kiemelte azt is, hogy a fasiszmus elkerülhető, ha antifasiszta népfront jellegű tömörülést sikerül létrehozni. Ennek példaként említhetjük, hogy 1934-ben, a Léon Blum vezette népfrontnak sikerült megakadályozni, hogy Laval vezetésével Franciaországban szintén fasiszta diktatura jöjjön létre.

A legtöbb Latin-Amerikai államban lényegében fasiszta katonai diktatura van. A meggyilkolt Allende chilei elnöknek sikerült egy népfront jellegű tömörülést létrehozni, amely Chilében véget vetett a fasiszta irányzatnak és megpróbált demokratikus eszközökkel a szocializmus irányába haladni. A terrorista katonai puccs lényegében fasiszmust teremtett és megbuktatta az Allende vezette politikai irányzatot. Allendét és számos társát kivégezték. Pontos adataink nincsenek is arról, hogy hány embert gyilkoltak meg, hány embert tartanak koncentrációs táborokban, egyet azonban határozottan megállapíthatunk, hogy ma Chilében fasiszta diktatura van.

Görögországban 1967-ben felszámolták a burzsoá demokráciát és nyílt diktaturát vezettek be. A burzsoáziának azonban egyik rétege ezt a rendszert sem tartotta eléggé erősnek hatalma biztosítására. Az utóbbi időben ugyanis a katonai diktatura engedelményeket tett a polgári demokrácia irányába, ezért egy újabb puccsal még reakciósabb elemek kerültek hatalomra és még nyíltabb lett a terrorisztikus fasiszta diktatura. A demokrácia szó görög eredetű és népuralmat jelent. Athénben Periklész demokráciája a rabszolgatársadalomban példaképpül szolgált. Konstantinápoly /a mai Isztambul/ 1453-ban történt elfoglalásával a törökök meghódították egész Görögországot. A görögök a múlt század első felében hősiességükben vívták ki függetlenségüket. A második világháborúban a görög partizánok bátran harcoltak a hitlerista betolakodók ellen és ma ez a szabadságszerető népet fosztja meg elemi jogaitól a fasiszta diktatura.

Lenin az imperializmus szakaszát elemezve rámutat arra, hogy a burzsoá osztályon belül a különböző rétegek között konfliktusok támadnak. Az USA-ban ezeknek az osztályon belüli érdekcsoportoknak egyre nagyobb a jelentőségük. Ma a republikánus és demokrata párt nem olyan homogén, mint korábban volt. E pártokon belül is több áramlatot különböztethetünk meg az érdekcsoportoknak megfelelően. A Watergate botrányt is ebből az elméleti szempontból kell vizsgálnunk. A botrány még az 1972-es elnökválasztás előtt lepleződött le, amikor egy rendőr a demokrata párt segítségével tetten érte a republikánus párt felbérelt embereit, akik lehallgatókat akartak felszerelni és iratokat akartak lemásolni. Jól emlékszik, hogy a választási harcban a demokrata párt ezt a botrányt nem használta ki. E sorok írójának szerény véleménye szerint politikai háttere van annak, hogy most különböző érdekcsoportok és sajtóorgánumok ilyen behatolás foglalkoznak ezzel a botrányval és a botrány szitása mögött talán a szovjetellenes érdekcsoport tevékenységét lehet felfedezni, akik nem értenek egyet Nixon, a realitásokat felismerő, békülékeny politikájával és szeretnék az USA külpolitikáját újból a héjáknak kedvező irányba fordítani.

Világosan látjuk, hogy a külpolitikában a két mozgástendencia a békés együttműködés, illetve a háború szitásának mozgástendenciája érvényesül. Ma erősebb a békés irányzat mozgása, ennek felismerése jegyében születtek meg a béke moszkvai világkongresszusán hozott határozatok és e felismerés szellemében elemezte a MSZMP KB a nemzetközi helyzetet.

Kitüntetés

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa eredményes munkássága elismerésül dr. Körner Györgynek, a Vakok és Csökkentettek Országos Szövetsége főtitkárának, nyugalomba vonulása alkalmából

a M u n k a É r d e m r e n d a r a n y
fokozata kitüntetést adományozta.

A kitüntetést 1973. december hó 6-án, - a főtitkár elvtárs egészségi állapotára tekintettel - lakásán, dr. Zsögön Éva egészségügyi miniszter-helyettes adta át. Jelen volt az átadásnál dr. Völgyi Lajos, az Egészségügyi Minisztérium Szociálpolitikai Főosztályának vezetője és Kristóf Istvánné, a Személyzeti Főosztály főelőadója.

- . -

Befejeződtek a vidéki taggyűlések

Az évek folyamán megyei szervezeteink taggyűléseinek kialakult a maguk sajátos légköre, hangulata. A Tolna-megyei szervezetünk taggyűléseinek a családi, közvetlen baráti légkör a jellemzője. Október 24-én a dombóvári Járási Művelődési Ház nagytermében megtartott taggyűlésen a kb. 230 résztvevő mint egy nagy család tagjai üdvözölték egymást, örültek a találkozásnak. Régi, kedves vendége az itteni taggyűléseknek László Antal, a Hazafias Népfront Megyei Szervezetének munkatársa is, aki minden alkalommal részt vesz a taggyűléseken és megyei szervezetünk rendezvényein és mindig érdekes, színes előadásokban ismerteti a politikai és egyéb aktuális eseményeket. A mostani taggyűlésen első ízben vett részt dr. Bódi István, szövetségünk megbízott főtitkára. Eljött és üdvözölte a taggyűlést Dékány György, a szomszédos Somogy-megyei szervezetünk titkára is.

Az ünnepélyes vezetőség- és küldöttválasztó taggyűlés a Himnusz elének-lésével kezdődött, majd a vezetőség beszámolóját Nagy Györgyné megyei titkár ismertette.

A lelkiismeretes munkát tartalmazó beszámolóból néhány mozzanat:

Az 1970. évi vezetőségválasztó taggyűlés idején 187 tagja volt a szervezetnek, ma a létszám 274 és további 30 jelentkező felvétele folyik. A vezetőség a családlátogatást egyik fő feladatának tekinti, mert évenként legalább egyszer ugyszólván minden tagunkat felkeresik. Ezzel kapcsolatban kiemelte a beszámoló, hogy hála a személyi járadéknak, ezek a látogatások ma már egészen más hangulatban és légkörben zajlanak le, mint néhány évvel ezelőtt. A vezetőség igen nagy súlyt helyez a tagság társadalmi összetartására és kulturális igényeinek kielégítésére. Alátámasztja ezt a megállapítást az a tény is, hogy a viszonylag kis létszámú szervezetben a Vakok Világának 105 előfizetője van. A beszámoló szerint azért nincs több, mert a folyóirat akadozva érkezik az előfizetőkhez. Rendkívül agilis a szervezet kulturcsoportja. Saját rendezvényeiken kívül műsort adtak több alkalommal a dombóvári szociális otthonban, ahol mindig nagy szeretettel fogadják a csoportot. A vezetőség - mint minden évben, - az idén is megrendezte a "Vakok Napját", amelyen a kulturcsoport adott változatos műsort, és a Megyei Tanács jóvoltából ebéden láták vendégül a résztvevőket. Gyakran rendeznek tea-délutánokat, közös vacsorákat, amelyeken saját kis zenekar szórakoztatja a sorstársakat. Közös kirándulást rendeztek ez évben Fonyódra, Badacsonyra, Harkányba és egy 38 fős csoport Budapestre látogatott, ahol megtekintették a Szövetség új művelődési házát és a Vakok Parkját. A megyei szervezet Vöröskeresztes csoportja gyűjtést szervezett egy teljesen árva vak kislány részére. A 17.681.- Ft-ról szóló betétkönyvet a Vakok Napján adták át a kislánynak.

A vezetőség mind emellett a tagság számtalan ügyes-bajos dolgát intézi, legtöbbször eredményesen.

A beszámolót, amelynek minden mondatából a sorstársak iránti szeretet sugárzott, dr. Bódi István megbízott főtitkár, az Országos Elnökség tagja méltatta. Megállapította, hogy a megyei szervezet különösen társadalmi és kulturális téren évről évre igen sokat fejlődik. Mint elmondotta, egy-egy nagyobb rendezvényen személyesen is részt vett. Ezeken a találkozókön a tagság jól érezte magát és nem lehet eléggé hangsúlyozni az ilyen sorstársi összejövetelek lélektani hatását.

Ezután a taggyűlés nagyon kedves momentuma következett. László Antal, a Hazafias Népfront Megyei Szervezetének munkatársa emelkedett szólásra. Kiemelte azt a példamutató, jó kapcsolatot, amely a Hazafias Népfrontot és a Szövetség megyei szervezetét már évek óta összeköti. A Hazafias Népfront rendezvényein részt vesz a Szövetség küldöttsége és fordítva. Különösen hatásos tevékenységet fejt ki a Hazafias Népfront békemozgalmában Nagy Györgyné, a megyei szervezet titkára és ennek elismeréseként a Hazafias Népfront a békemozgalom kitüntető jelvényét nyújtotta át Nagy Györgyné sorstársunknak. A kitüntetés átadása után a tagság meleg szeretettel ünnepelte a megyei szervezet agilis titkárát. A hozzászólók is csak elismeréssel szóltak a titkár és a vezetőség munkájáról.

A választásokat a tagság felkérésére dr. Gönczy Tibor főelőadó, a Központ munkatársa vezette le, amelynek során a tagság egyhangú szavazással Audi Sándort, Beihammer Jánosnét, Haáz Jánost, Kretzer Józsefet, Lengyel Tibornét, Nagy Györgynét és Róder Katalint választotta meg az új vezetőségbe. Póttagnak Rekeczky Sándornét választották meg. Több évi vezetőségi munkájának elismerésül a tagság Egyed Vendelt tiszteletbeli vezetőségi taggá választotta. Küldöttek: Nagy Györgyné és Csapó János.

A nagyon baráti és lelkes hangulatu gyűlés végén mint az már Dombóváron hagyományos, a vezetőség tizóraival és frissítő italokkal vendégelte meg a résztvevőket, miközben a szervezet zenekara játszott.

Az új vezetőségnek továbbra is ilyen lelkes, ötletgazdag munkát kívánunk.

...

Hajdu-Bihar megyei szervezetünknel az utóbbi időkben egymást követték azok az ünnepélyes alkalmak, amelyek kedvező eredményekről tanuskodnak. Október 9-én volt a megyei szervezet új helyiségeinek ünnepélyes átvétele, október 27-én ünnepelték a szervezet fennállásának 20. évfordulóját, végül október 28-án került sor a vezetőség- és küldöttválasztó taggyűlésre.

A megyei szervezet vezetőségének egy régi célkitűzése vált valóra azzal, hogy a Béke utja 22. sz. alatt egy - minden szempontból megfelelő, két helyiségből álló - új otthont kapott. Ezért éveken keresztül küzdöttek, harcoltak. A Megyei-Városi Tanács VB megértő segítségével vált valóra az az elképzelése a vezetőségnek, hogy a megyei szervezet tagjai - fiatalok és idősebbek egyaránt - megfelelő körülmények között gyakrabban összejöhessenek, élénküljön kulturális, politikai, társadalmi tevékenységük. Az új iroda- és klubhelyiség átadására dr. Bódi István megbízott főtitkárrel utaztunk Debrecenbe és örömmel tapasztaltuk, hogy a Tanács nemcsak üres helyiségeket juttatott a megyei szervezetnek, hanem a Végrehajtó Bizottság által megszavazott 25.000 Ft támogatással lehetőséget nyújtott az iroda- és klubhelyiség új, modern butorokkal való berendezésére is. A Megyei-Városi Tanács VB részéről az átadási ünnepségen megjelent dr. Veres Sándor, a Szociálpolitikai Csoport vezetője is. A sok-sok társadalmi munkát, amelyet különböző vállalatok - a Magyar Gőrdülőcsapágy Művek, a TIGÁZ, stb. - szocialista brigádjai végeztek, Csengeri József, a megyei szervezet titkára ismertette és mondott érte köszönetet.

Október 27-én, a megyei szervezet fennállása 20. évfordulójának kedves ünnepségét rendezték meg a Hazafias Népfront Városi Klubhelyiségében. A meghívott vendégek előtt Molnár Zoltán vezetőségi tag tartott visszaemlékezést, felvázolva a 20 év munkáját és az elért eredményeket. Ezután az Országos Elnökség nevében a szervezet instruktora Braille-émlékérmeket és okleveleket adott át azoknak, akik a vakügy terén kiemelkedő munkát fejtettek ki. Az ünnepség után a megjelentek - a meghívott vendégek, a szervezet vezetősége, az Országos Elnökség képviselői - között kötetlen beszélgetés alakult ki, ami igen hasznosnak bizonyult.

A szervezet vezetőség- és küldöttválasztó taggyűlésén, az Arany Bika szálló Bartok termében résztvettek: dr. Veres Sándor, a Megyei-Városi Tanács VB. Egészségügyi osztály Szociálpolitikai Csoportjának vezetője, Kincses Gyula, a Gyengénlátók Iskolájának igazgatója, Pethő Zoltán, a Vakok Állami Intézetének igazgatója, az Országos Elnökség részéről Finta István tanár, a budapesti Helyi Csoport titkára és Szemerédi István munkügyi főelőadó, a megyei szervezet instruktora, a tagság közül pedig mintegy ötszázan.

A taggyűlésre érkezőket a Magyar Gördülőcsapágy Művek KISZ-szervezetének tagjai kísérték az impozáns terembe, amelyet a megjelentek zsufolásig megtöltöttek.

Az elnöki megnyitó után Rózsa Dezső és Molnár Zoltán tagok verseit adták elő nagy sikerrel. Ezt követte Molnár Zoltán jól felépített politikai beszámolója az aktuális bel- és külpolitikai eseményekről, majd Csengeri József titkár előadta a vezetőségi beszámolót.

A beszámolót azzal kezdte, hogy 20 évvel ezelőtt Pasztorek Mihály szervező titkár 70 fős taglétszámmal hozta létre a debreceni csoportot, amelynek ma 1078 tagja van. Az elmúlt évek során, annak ellenére, hogy még akadnak megoldatlan problémák, sok szép eredményt is sikerült elérni. Az elért eredmények azonban a Párt, a Kormány és a tanácsi szervek támogatása nélkül nehezen jöttek volna létre.

1953-54-ben bevezették a rendszeres vaksegélyt, ami akkor havi 100.- Ft volt. Ma a vaksegély a körülményektől függően havi 500-600 Ft is lehet.

Az 1032/1971./VII.14./ Korm.sz. rendelet alapján került bevezetésre a vakok 500.- Ft-os személyi járadéka, amely, a nyugdíjhoz hasonlóan, évenként 2%-kal emelkedik. Ezáltal a munkaképtelen, jövedelem nélküli vakok a vaksegéllyel együtt havonta több mint 1.000 Ft-hoz jutnak.

1971-től a debreceni Megyei-Városi Tanács VB. évi négy lakást biztosított a vakok részére, ami a mai nehéz lakáskörülmények között igen nagy segítség tagjaink számára.

A vakok életszínvonala nemcsak a személyi járadék bevezetésével emelkedett, hanem azzal is, hogy egyre többen tudtak elhelyezkedni, munkát vállalni. A beszámolóból kitűnt, hogy a megyei szervezetnek 190 tagja dolgozik. Örvendetes, hogy 18 ifjú szakmunkás, mint kárpitos dolgozik a Városi Tanács Faipari Vállalatánál. Jelenleg ebben a szakmában 11 tanulót képeznek. Sokan dolgoznak telefonkezelőként, akik mind elvégezték már a postai szaktanfolyamot is.

Foglalkozott a beszámoló az oktatással is. Megállapította, hogy nemcsak középiskolás fiataljaik vannak, hanem olyan is, aki a marxista-leninista egyetemet végzi. Folyik a Braille írás-olvasás tanítása.

Méltatta a kulturcsoport tevékenységét, amely több alkalommal vidéken is szerepelt.

A beszámoló foglalkozott az Országos Elnökség munkájával, kidomborítva a megyei szervezeteknek nyújtott segítséget az ügyek még jobb intézése érdekében, és a jó együttműködést. Bejelentette, hogy a megbízott főtitkár dr. Bódi István lett, miután dr. Körner György betegsége hivatkozva nyugdíjba vonult, majd méltatta dr. Körner György tízéves munkáját.

A tömör, mindenre kiterjedő beszámoló után megkezdődött a vita, amelynek során a 15 hozzászóló a közösséget érdeklő problémákkal foglalkozott. Sokan megköszönték Pártunknak és Kormányunknak azokat az intézkedéseket, amelyek által a vakok életében lényeges javulás következett be.

A napirend 2. pontja a vezetőség- és küldöttválasztás volt. A választásokat a jelenlévő tagság rendben, fegyelmezetten végezte el. Szinte érezhető volt az egész választás alatt a tagság szeretete, bizalma, tisztelete a megválasztott új vezetőség, valamint a küldöttek iránt, akik majd a küldött közgyűlésen képviselni fogják a Hajdu-Bihar megyei tagságot.

Az új vezetőség tagjai: Barabás Árpád, Csanády József, Csengeri József, Földesi István, Pálfi Ferenc. A megválasztott küldöttek: Csengeri József, Horváth István, Markella Istvánné, Molnár Zoltán, Nérai Lajos, dr. Szél Lajos.

A választások mindvégig lelkes hangulatban folytak, de különösen Csengeri József újraválasztását kitörő örömmel és szeretettel köszöntötték.

Szemerédi István instruktor megköszönte a taggyűlés résztvevőinek bizalmát, a fegyelmezett magatartást a választások során, majd mindenkinek jó egészséget és jó munkát kívánva, a taggyűlést bezárta.

...

Zala-megyei szervezetünk október 30-án tartotta vezetőség és küldöttválasztó taggyűlését a nagykanizsai Erkel Ferenc kulturotthonban. Ez évben valamivel kevesebb résztvevő volt jelen, mint tavaly. A párt- és egyéb szervek viszont szép számmal képviseltették magukat. A városi pártbizottságot Harmath Mária tanárnő, a megyei tanácsot Pintér Istvánné szoc. politikai főelőadó, a nagykanizsai járási hivatalt Horváth Gézáne és Péter József szoc. politikai előadók, a Városi Tanácsot Takács Ferencné szoc. politikai előadó, Szövetségünk Országos Elnökségét és Központját Szemerédi István elnökségi tag, illetve dr. Gönczy Tibor főelőadó képviselték.

Az elnöki megnyitó után Harmath Mária a városi pártbizottság munkatársait tájékoztatta a tagságot a kül- és belpolitikai helyzetről, majd ezt követően a vezetőség számolt be 3 éves tevékenységéről.

A beszámolóból ki kell emelnünk, hogy a taglétszám az elmúlt 3 év alatt 350-ről 631-re növekedett. Zala-megyei szervezetünk így a taglétszámot tekintve országos viszonylatban a közép nagyságú szervezetek közé emelkedett, ami jó tagszervező tevékenységüket dicséri. A személyi járadék hatásaként Zala-megyében is csökkentek a korábban gyakori segélykérelmek. Az elmúlt 3 év alatt a vezetőség 3 család részére szerzett 2 szoba összkomfortos lakást. Dolgozni tudó és akaró tagjainkat elhelyezték. A közel jövőben egy fiatal sorstársnő végzi el a telefonkezelői tanfolyamot és elhelyezése folyamatban van. A családlátogatásokat ellátja a vezetőség és mint megállapították, mindenütt javult a tagság szociális helyzete, örömmel fogadják a szervezet vezetőit. Ez évben Békésmegyei szervezetünk titkára és kulturfelelőse voltak tapasztalatcserén nagykanizsai szervezetünkénél, így mód nyílt a közös problémák megbeszélésére. Nehezményezte a vezetőség, hogy a tagság nem veszi igénybe a balatonboglári üdülést. Ez évben mindössze egy tagunk üdült kíséreléssel Bogláron, pedig több tag üdülésére van lehetőség. Kérte a vezetőség a Vako Világa szerkesztőségét, hogy küldjék a lapot rendszeresebben. Ezután a beszámoló részletesen foglalkozott az Országos Elnökség és a Központ tevékenységével, eredményeivel.

A hozzászólások közül kiemeljük Szemerédi István elnökségi tag szavait, aki elmondta, hogy tavaly is résztvett a szervezet taggyűlésén és így most lehetősége van felmérni azt a fejlődést, amelyet a szervezet egy év leforgása alatt elért. Értékelte a részletes, sok konkrétumot tartalmazó beszámolót és felhívta a tagság figyelmét a választások jelentőségére.

Ezután dr. Gönczy Tibor főelőadó részletesen ismertette a kedvezményes kazettás-magnetofon vásárlási akció célját, az igénylés és lebonyolítás módját, és válaszolt az akcióval kapcsolatban felvetett kérdésekre. Katona Lajos sorstárs javasolta a taggyűlésnek, hogy dr. Körner György nyugalomba vonuló főtitkárnak a vakúgy érdekében kifejtett tevékenysége elismerését jegyzőkönyvileg örökítse meg. A taggyűlés az indítványt elfogadta.

Tüchert Miklósné tagtársnő köszönetet mondott a tagság nevében a vezetőség jó munkájáért és a tagságot érintő sokirányú törődéséért.

A hozzászólások után a tagság Illés Imre, Vasicsék József, Felső József, Feili Antal és Szabó Gyula sorstársakat választotta meg 3 évre az új vezetőségbe. Póttag: Pusztai Lajosné. Küldöttek: Illés Imre, Vasicsék József és Szabó Gyula tagtársak; pótküldött: Felső József.

...

Az ezévi utolsó vidéki vezetőség- és küldöttválasztó taggyűlést Győr-Sopron-megyei szervezetünk tartotta november 1-én Győrben, a "Petőfi Sándor Ifjúsági Ház" reprezentatív nagytermében. Már félórával a gyűlés kezdete előtt a mintegy 140 résztvevő teljesen megtöltötte a termet és ünnepélyes hangulatban várta az elnöki megnyitót. Megjelentek a gyűlésen dr. Szabó Imre megyei szoc. politikai csoportvezető, Schandl Béla és Tóth Béla, a Győr-városi kerületi hivatal szoc. politikai munkatársai, Szövetségünk Országos Elnöksége és Központja részéről dr. Bódi István megbízott főtitkár és dr. Gönczy Tibor főelőadó.

Rendessy Adrien megyei titkár üdvözlő és megnyitó szavai után Kulcsár László a Kisalföld külpolitikai szerkesztője magas színvonalu tájékoztatást adott a kül- és belpolitikai eseményekről.

A vezetőség beszámolójának első része foglalkozott a kedvezmények, juttatások stb. részletes ismertetésével, amelyeket a Szövetség vívott ki a tagság részére. Így szó volt a vakok személyi járadékáról, a rendszeres vaksági segélyről, kedvezményes utazásról, a vakok munkaidő- és szabadság kedvezményéről, rádiódíj mentességről, munkalehetőségeiről stb. A vezetőség ismertetését, illetve tájékoztatóját igen jó elgondolásnak tartjuk, mert sok új tag vett részt a taggyűlésen és legtöbbjük most értesült csak mindarról, amiben tagjaink részesülhetnek. Említésre méltó adat, hogy 1971-ben a taglétszám 308 volt, jelenleg 502 és további felvételek vannak folyamatban. A vezetőség kapcsolata a tagsággal jónak mondható, mert sokan keresik fel a szervezetet személyesen, de erről tanuskodik az is, hogy egy év alatt 985 db levél, kérelem stb. érkezett a vezetőséghez. A tagság él a kedvezményes utazás lehetőségével. Egy év alatt 17.513.- Ft-ot fordított a megyei szervezet az utaztatásra.

A vezetőség folytatja a közkedvelt kulturelőadásokat. Terem nehézségek ellenére ez évben is orvosok, művészek, sőt tagjaink is tartottak előadásokat. Így pld. Takács György sorstárs, fafaragó művész munkájáról, Mizser Krisztina sorstársnő kanadai utazásáról tartott élménybeszámolót. A vezetőség mély megrendüléssel emlékezett meg a mindenki által szeretett tisztelt özv. Gyenge Imréné elhunytáról, aki hosszú éveken át volt a megyei szervezet titkára, majd vezetőségi tagja, a vakúgy élharcosa.

A megyei szervezet változatlanul legsúlyosabb problémája a megfelelő helyiségek ill. elhelyezés megoldatlansága. E téren a megválasztandó új vezetőségnek fokozott erőfeszítéseket kell majd tenni.

A beszámoló után rövid, bensőséges ünnepségre került sor. Dr. Bódi István megbízott főtitkár bejelentette, hogy a Győr-Sopron megyei szervezet titkára, a közszeretettnek örvendő Rendessy Adrien sorstársnő 10 éve látja el felelősségteljes megbízatását. Sokszor igen nehéz körülmények között kellett helytállnia a tagtársak érdekében, de ezt mindig töretlenül, a sorstársak iránti szeretettől áthatva tette. Az Országos Elnökség

is értékelte Rendessy Adrien kiváló tevékenységét, amelyet a tagság és a vakügy érdekében kifejtett és ezért a Szövetség legnagyobb kitüntetését, a Braille-émlékérmét adományozta részére. Az érem átnyújtásakor a tagság melegen ünnepelte Rendessy sorstársnőt.

Takács György tagtárs és több hozzászóló is hálával, szeretettel emlékezett meg a megyei titkár tevékenységéről.

Az alapszabályok előírásai szerint megtartott választásokon a tagság az új vezetőségbe Csepüs Károlyné, Felszeghi Pál, Koócz Lajosné, Mizser Krisztina, Nagy Ernő, Németh István és Rendessy Adrien sorstársakat választotta meg. Küldöttek: Felszeghi Pál, Nagy Ernő és Takács György. Pótküldöttek: Csepüs Károlyné s Rendessy Adrien.

A taggyűlésről ünnepélyes hangulatban, a jól végzett munka érzésével távoztak a résztvevők.

- . -

A budapesti és pest-megyei vezetőség- és küldöttválasztó taggyűlés

Szövetségünk legnagyobb szervezetének, a Budapesti és Pest-megyei Szervezetnek vezetőség- és küldöttválasztó taggyűlése 1973. november 10-én volt a Danuvia "Gorkij" Művelődési Központjában. A taggyűlésre igyekvőket a XIV. kerületi KISZ Bizottság "Ifjугárdistái", ipariskolánk tanuló- és Szövetségünk KISZ-szervezetének csökkentlátó tagjai segítették abban hogy a Művelődési Ház nagytermébe jussanak és helyet foglalhassanak. A nagyterem csaknem zsúfolásig megtelt a megyéből és Budapestről érkező tagokkal, akik érdeklődést tanúsítottak a vezetőség hároméves munkája iránt és általában a vakügy fejlődése iránt. Több mint 500 tagunk jelent meg.

Solymos Dezső, a budapesti szervezet elnöke, a vezetőség- és küldöttválasztó taggyűlést 9 óra 15 perckor megnyitotta. Üdvözölte az Egészségügyi Minisztérium Szociálpolitikai Főosztálya képviselőjében megjelent Jakab Anna osztályvezető elvtársnőt, Ujvári Józsefet, az Egészségügyi Minisztérium főelőadóját, Lőrinczi Endrénét, a XIV. kerületi Hazafias Népfront munkatársát, dr. Szép Zoltán országgyűlési képviselő elvtársat Szövetségünk tagját, az Országos Elnökség tagjait, valamint a megjelent tagságot.

Javasolta, hogy dr. Vas Tibor professzor elvtárs vezesse le a taggyűlést. Javaslatát a taggyűlés elfogadta.

Dr. Vas Tibor professzor elvtárs elnöki megnyitója tartalmazta a kül- és belpolitikai tájékoztatót is. Részletesen foglalkozott a nemzetközi helyzetben végbement változásokkal, az enyhüléssel, amelynek elérésében renn kívül nagy szerepe van a Szovjetunió vezette szocialista világrendszernek. Megemlékezett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójáról és annak jelentőségét méltatva, rámutatott arra, hogy mai békepolitikánknak gyökerei a Nagy Októberi Szocialista Forradalom békepolitikájából erednek és ennek következménye az is, hogy a közelmúltban, éppen Moszkvában, zajlott le a Béke Világkongresszus. Ezen a kongresszuson több mint hatszáz felszólaló hangsúlyozta a béke szükségességét, fontosságát - valósi és politikai hovatartozástól függetlenül - sikraszálltak a háborumentes világ megteremtéséért. Hangsúlyozta, hogy a béke erőivel szemben az imperializmus agresszív körei fellépnek és a világ különböző részein tüzfészkeket hoznak létre. Elítélte a chilei katonai junta kegyetlenkedéseit. Foglalkozva a közelkeleti helyzettel, kiemelte az arabok igazságos harcának jelentőségét és kifejezte azt a reményét, hogy ebben a térségben a tüzszünet megszilárdul.

Belpolitikai kérdésekkel foglalkozva beszólt Pártunk és Kormányunk helyes belpolitikai irányelveiről, élesztinvonal-politikájáról és azoknak

a határozatoknak a jelentőségéről, amelyeket Pártunk Központi Bizottsága hozott a kitűzött feladatok, célok megvalósítása érdekében.

A politikai beszámoló után az elnök javaslatára a taggyűlés megválasztotta a jelölőbizottságot, amelynek elnöke Kiss János, a Fővárosi Kéfé- és Seprűgyártó Vállalat személyzeti vezetője lett, tagjai pedig: Orosz László tanár, Péczka János telefonkezelő, Kuminka György gyógymasször, Nemes György telefonkezelő, Pál Istvánné telefonkezelő, Barta József kosárfonó lettek. A jelölőbizottság megválasztása a tagság egy részének fegyelmezetlen magatartása, közbekiáltások miatt igen sok időt vett igénybe.

Az elnök felkérte Finta István tanár elvtársat, hogy tartsa meg a vezetőség beszámolóját az elmúlt három év alatt kifejtett munkájáról.

Finta István titkár üdvözölte a megjelent tagságot és beszámolója legelején megemlékezett azokról a sorstársakról, akik a három év során elhunytak. Kiemelte azoknak a személyiségeknek a tevékenységét, akik egész életük munkásságával a vakügy előbbreviteléért dolgoztak, fáradoztak. Így elsősorban Ungár Imre professzorra, a Zeneművészeti Főiskola tanárára, Szövetségünk Országos Elnökségének alelnökére, Berindán László tanárra és dr. Bánó Miklós tiszteletbeli elnökre emlékezett meleg szavakkal. A tagság egyperces felállással adózott emléküknél.

A beszámoló további részében tájékoztatást adott az Országos Elnökség munkájáról és méltatta az elért eredmények jelentőségét. Külön kiemelte dr. Körner György főtitkár munkásságát, aki súlyos betegsége miatt nyugdíjba vonult. Bejelentette, hogy az Országos Elnökség javaslatára a főti kári teendők ellátásával dr. Bódi István elvtársat bízta meg az Egészségügyi Minisztérium. Az elmúlt három év során elért legkiemelkedőbb eredményeket, mint pl. a személyi járadék bevezetését, a kulturház felépítését, a Vakok Parkjának létrehozását, stb., mind-mind olyan eredményeként kell elkönyvelni, amelyek a vakügy fejlődése során óriási jelentőséggel bírnak. Olyan eredmények ezek, amelyeknek megvalósításához sok-sok millió forint szükséges. Megvalósulásukat Államunk, Kormányunk szociálpolitikája tette lehetővé, amiért hálásak vagyunk és ezuton is köszönjük.

Az Országos Elnökség jó nemzetközi kapcsolatot teremtett elsősorban a szocialista államok vakügyi szerveivel és nagyon hasznosaknak bizonyultak a delegációcserék, ahol a felek baráti légkörben, kölcsönösen kicserélték véleményüket, tapasztalataikat.

Áttérve a budapesti vezetőség hároméves munkájára, a titkár részletes, mindenre kiterjedő beszámolót adott. Első helyen hangsúlyozta, hogy a budapesti vezetőségnek jó kapcsolata van az Országos Elnökséggel, a párt- és tanácsi szervekkel, ami az ügyvitelt minden esetben hatékonyan segítette. Tájékoztatást adott a taglétszám alakulásáról, amely a személyi járadék bevezetése óta igen megnövekedett és 4.000 fölé emelkedett. A megnövekedett taglétszám természetesen sokkal több munkát jelent nemcsak az adminisztrációs területen, hanem sok más tekintetben is.

Szólt a rehabilitáció terén elért eredményekről, az ipari képzés jelentőségéről, általában a munkahelyezések alakulásáról. Itt megjegyezzük, hogy jelenleg munkára váró tag nincs, bár egyes területeken, az elhelyezést illetően, nehézségeink, problémáink vannak. Nagyon fontos az újabb munkaterületek felkutatása, fiatal tagjaink sokoldalú képzése. Beszámolt a titkár arról is, hogy az építkezések miatt milyen nehézségekkel küzdünk, a kulturális és sporttevékenységek teljesítése során. Kiemelte, hogy a problémák ellenére a Homérosz-kórus szép sikerrel adott hangversenyt a Zeneakadémia Nagytermében, ez év őszén pedig jugoszláviai vendégszereplésen vett részt. Különösen Szabadkán arattak nagy sikert. - A Vesselényi Sportkör hazai és nemzetközi versenyein a nehéz felkészülési lehetőségek ellenére is nagyon szép eredményeket ért el. Annak a reménynek adott hangot, hogy az új kulturház használatbavételével pezsgőbbé válik kulturális, politikai és sport tevékenységünk.

Foglalkozott az üdültetés lebonyolításával, beleértve az NDK-val folytatott csereüdültetést is. Számadatokkal támasztotta alá, hogy a balatonboglári szép, modern üdülők kicsinek bizonyult és ezért csak három évenként kerülhet sor tagtársaink beutalására. Szükségesnek tartja üdülők bővítését, vagy egy új üdülő biztosítását.

Ezek után foglalkozott a beszámoló a helyi és vasuti utaztatás lebonyolításával és mindazokkal a feladatokkal, amelyek a budapesti szervezet állandó feladatai, mint pl. a szociális bizottság munkája és az ügyfélforgalom zavartalan lebonyolítása. A részletes tájékoztató után kérte a tagságot, hogy fogadja el a vezetőség hároméves munkájáról szóló beszámolót.

A hozzászólásokban volt aki a programozók munkahelyezésével, segéd-eszközzel való ellátásukkal foglalkozott, többen foglalkoztak lapunkkal, a Vakok Világával. Ugy gondoljuk, hogy a lappal kapcsolatos problémák megvitatására legalkalmasabb lenne egy "szerkesztők-olvasók" találkozó megszervezése, ahol mindenki kifejtethné véleményét. Sajnos, voltak a hozzászólók között olyanok is, akik az építő kritika helyett elfogult, a valóságnak nem mindenben megfelelő személyeskedő vádaskodó hangot ütöttek meg. Ezeket az ülést levezető elnök minden esetben a leghatározottabban visszautasította. A Szövetség párttitkára is kérte hozzászólásában a tagságot, hogy tartózkodjék a személyeskedésektől, rendre, fegyelemre intett és hangsúlyozta a bizalom fontosságát és azt, hogy a vezetőség csak akkor tud jó munkát kifejezni, ha a tagság minden erejével támogatja és segíti.

Felszólalt dr. Bódi István megbízott főtitkár is, aki üdvözölte a tagságot és tájékoztatást adott a hivatalba lépése óta eltelt idő alatt végzett munkájáról. Kérte a tagság segítségét a jövő feladatainak megvalósításához.

Felszólalt Jakab Anna elvtársnő is, az Egészségügyi Minisztérium Szociálpolitikai osztályának vezetője, aki vázolta az elért eredményeket és rámutatott arra, hogy a vakügy az elmúlt évtizedek alatt milyen sokat fejlődött. Számokkal alátámasztott érvekkel indokolta meg az Intézeti díjfizetés jelenlegi rendszerét.

Dr. Vas Tibor, a taggyűlés elnöke indítványozta, hogy az idő előrehaladottsága miatt a hozzászólásokat fejezzék be. A taggyűlés az indítványt elfogadta. Dr. Vas Tibor javasolta továbbá, hogy akiknek hozzászólása nem hangzott el, azok írásban nyujtsák be mondanivalójukat.

Ezután került sor a válaszadásokra. Finta István tanár elvtárs minden hozzászólónak igyekezett megfelelően választ adni, de a leghatározottabban visszautasította a sértő megjegyzéseket, majd kérte, hogy a tagság mentse fel a vezetőséget megbízatása alól.

Dr. Vas Tibor professzor, a taggyűlés levezető elnöke is reflektált néhány szóban a felszólalásokra, majd a taggyűlés a felmentési kérelmet elfogadta.

Ezután került sor a jelölőbizottság elnökének jelentése alapján a vezetőség- és küldöttválasztásra.

A tagság - tekintettel a taglétszám nagymérvű emelkedésére - 9 tagu vezetőséget választott. Az új vezetőségbe ismét megválasztották Solymos Dezső intézetvezetőt, Finta István tanárt, Dénes József nyomdavezetőt, Pinviczki György telefonkezelőt, Zichó József tanárt, Gerdelics Ferenc előadót. A vezetőség új tagjai Egey Margit telefonkezelő, Bálizs Mária telefonkezelő, dr. Kovács Miklós, a Társadalombiztosítási Főigazgatóság jogásza lettek. A vezetőség póttagjaiként Németh Tamást, dr. Kovács Mihályt és dr. Molnár Katalint választották meg.

Ezután a jelölőbizottság elnöke tájékoztatása alapján a tagság 21 küldöttet és 13 pótküldöttet választott.

Küldöttek lettek: Szemerédi István, dr. Vas Tibor, Sajtos Györgyné, dr. Bódi István, Hosszu Vilmos, Finta István, Gerdelics Ferenc, dr. Solymos Gyula, Dénes József, Pinviczky György, Zichó József, Solymos Dezső, Temmel Borbála, Egey Margit, Pinviczky József, Lechner József, Solt János, dr. Szép Zoltán, Kiss János, Péczka János és Pallagi Pál. Pótküldöttek: Orosz László, Krabóth György, Végh Miklósné, Barta József, Wiedner István, Németh Tamás, dr. Kovács Miklós, Pintér Mária, Farkashalmi Gyula, Bálizs Mária, Nyul Győző, dr. Molnár Katalin és dr. Kovács Mihály.

A taggyűlés dr. Vas Tibor elnök zárszavaival ért véget. Jó munkát kívánt a megválasztott új vezetőségnek, a tagság és a vezetőség együttműködését kérte.

Az új vezetőség első ülésén, saját soraiból ismét Solymos Dezső intézet-vezetőt választotta elnökévé és Finta István tanár elvtársat továbbra is a titkári teendők ellátásával bízta meg. Reméljük, hogy a kibővített vezetőség a megnövekedett feladatokat szívvél-lélekkel oldja majd meg, minden erejével a tagság boldogulását fogja szolgálni.

- . -

Átadták Szövetségünk új kulturházát

/Irtta: Ambrus Sándor/

Az ünnepélyt dr. Vas Tibor elnök nyitotta meg, és a maga, valamint Szövetségünk egész tagsága nevében meleg szeretettel üdvözölte az elnökségben helyet foglaló dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter elvtársat, dr. Acél György elvtársat, az Egészségügyi Minisztérium csoportfőnökét, dr. Völgyi Lajos elvtársat, a Szociálpolitikai Osztály főosztályvezetőjét, Jakab Anna elvtársnőt, a Szociálpolitikai Osztály osztályvezetőjét, Ujvári József elvtársat, a Szociálpolitikai Osztály főelőadóját, valamint a többi meghívott vendéget és a megjelent tagságot.

Bevezető szavaiban dr. Vas Tibor professzor méltatta az új kulturház jelentőségét. Elmondotta, hogy 25 éve született meg az Emberi Jogok Deklarációja és gyakorlati megvalósításában a szocialista államok járnak élen. Ennek egyik igen szép bizonyítéka az új kulturház, melynek legfontosabb szerepe a tagság szabadidejének aktív és hasznos eltöltésében van. A tágas és kényelmes helyiségekbe költözött Braille- és Hangoskönyvtár mellett ugyanolyan jó körülmények között folyhat majd a többi szociális, kulturális és oktató-nevelő tevékenység.

Dr. Szabó Zoltán elvtárs mind a maga, mind pedig munkatársai nevében köszöntötte az ünnepség résztvevőit és Szövetségünk minden tagját. -

"A kulturház átadásának napja emlékezetes marad mindannyiunk számára. A szocialista társadalmi rendnek és államának, szocializmust építő hazánknak minden tekintetben végső célja az ember szabadságának, szellemi és testi jólétének biztosítása. Ennek szerves része a vakokról való gondoskodás, melynek fő célja az, hogy megteremtse a teljes beilleszkedés feltételeit, a biztos szociális helyzetet, a szakmai képzést és munkalehetőséget, és a művelődés lehetőségét minden vak ember számára."

Ennek szellemében ünnepélyesen átadta az új kulturházat és a maga, valamint munkatársai nevében örömet, egészséget és boldogságot kívánt Szövetségünk minden tagja számára.

Végezetül dr. Szabó Zoltán elvtárs Miniszteri Dicsérő Oklevelet nyújtott át az építkezés során kiemelkedő munkát végzett Földi Istvánnak, a kivitelező vállalat főmérnökének, dr. Horváth Lajosnak, dr. Gönczy Tibornak, Györkös Jánosnak, Lázár Teréznek és dr. Takács Istvánnak.

Dr. Vas Tibor elnök megköszönte dr. Szabó Zoltán elvtárs jókívánságait és átadta a szót dr. Bódi Istvánnak.

Bódi doktor szavaiból ünnepélyes meghatottság áradt, amikor beszámolt Szövetségünk munkájáról.

"Öt és fél évtizede működik hazánkban vakügyi szervezet. A tágabb körben kifejtett munkára csak a felszabadulást követő években nyílt lehetőség, melynek nyomán a magyar vakok kulturmunkája európai szintre emelkedett. A régi épület nyújtotta lehetőségek nemsokára szűknek bizonyultak.

Ekkor az Egészségügyi Minisztérium 10 millió forintos beruházási keretet bocsájtott rendelkezésre, melyből felépült az új kulturház. Köszönet jár érte mind a beruházó Egészségügyi Minisztériumnak, mind a kivitelező Budapesti 3. számú Építőipari Vállalatnak."

Beszédének befejezéseként dr. Bódi István hivatalosan is átvette a létesítményt.

Az ünnepélyes aktus zárszavaként dr. Vas Tibor elnök jó szórakozást kívánt a kulturműsorhoz, melyben két énekes, Barna Mária és Bálizs Mária, valamint Németh Tamás zongoraművész lépett fel.

- . -

Nevezetes évforduló
/Irta: Varga István. /

1903. december 1. nagy jelentőségű nap volt a magyar vakok életében.

Nemrég a Braille-könyvtár átköltöztetésénél dolgoztam, ekkor került kezembe néhány régi, bekötött kiadvány, a Vakok Világa gyermekkorában, a Vakok Közlönye. Olvastam azt a számot, amelyben hirt ad Ferenc József haláláról, a másikban IV. Károly megkoronázásáról. Aztán az egyik nagy könyv gerincén ez állt: "Va. Lap. 1903-4/a" és a címlap láttán örömteli meglepetés ért. Tapintható latin betűkkel /Klein/ nyomtatva ezt olvashattam: "Vakok Lapja Hazánk vakjainak minden hó elsején megjelenő folyóirata. Előfizetési díj 8 korona. 1903. december 1. I. évfolyam 1. szám."

Vezércikkének címe: "Beköszöntő."

"Rég várt jóbarátként köszöntelek kedves olvasóm, kinek örömrivallgása felelteti az ideérkezés fáradalmait, és biztató reményt nyújt céltudatosságára." - ez volt a Vakok Közlönyének első mondata.

A vezércikk szerint a lap megjelenésének fő célja az, hogy "hirt adjon a hon és a világ vakügyi eseményeiről." Közli a vakokat érintő rendelkezéseket, tudnivalókat, beszámol az intézetek, zenészek és iparosok életéről, valamint dióhéjban összefoglalja a világ nevezetesebb eseményeit. Gondoskodik a szórakoztatásról, humoros és egyéb szépirodalommal, és szabad teret ad az olvasók gondolatainak.

Milyen is volt e lap? Az első két szám 64-66 oldal, formája kicsi, körülbelül, mintha a Vakok Világát középen, szélességében kettévágnánk. Később oldalszáma 40-50 közöttire csökken ugyan, de mérete kb. 5 cm-rel hosszabb és szélesebb a mai füzeteknél. Papírja és Braille-nyomása jó minőségű, azonban sok a helyesírási és nyomdai hiba.

Most, hogy 70 év múltán szeretettel emlékezünk a magyar vakok első lapjára, büszkéek lehetünk az izmos unokákra, mert hiszen ma már több kiadvánnyal rendelkezünk. Sajnos azonban elszomorító jelenség a lapokkal szembeni olvasói közöny.

Ez a közöny akkoriban, az indulásnál is keserű probléma volt. Nem lehet tudni, hogy annakidején hány előfizetője volt a lapnak, de azt tudjuk, hogy ma a vakok iskolakötelesek, tehát általánosan képzettek, és ennek ellenére az előfizetők száma korántsem kielégítő. Sokan panaszolják, hogy a Vakok Világa nem elég olvasható. De a kevés olvasó közül is ki, és mit tesz a lap tartalmasabbá és színesebbé tétele érdekében?

A vakok sajtója megbecsülést, és - nem méltánytalanul - szerető megbecsülést érdemel és várhat el.

- . -

Olvasóinknak ajánljuk!

Irodalmi értesítő.

Időszakonként megjelenő pontírásu kiadványaink közül az "Irodalmi Értesítőt" olvasóink - 1971. óta - kéthavonként kapják kézhez. Az évi négy helyett hat alkalommal történő megjelentetéssel az volt a cél, hogy kiadványunk a megadott célkitűzésnek minél inkább megfeleljen.

Mi is a lap célja?

Elsősorban - és ez megindulásától fő célja volt - vak szerzőink prózai és verses írásainak adunk megjelenési alkalmat. Másodsorban, de nem kisebb jelentőséggel említjük azt, hogy külső folyóiratokban megjelenő rövidebb tanulmányokat, cikkeket, novellákat, verseket veszünk át lapunk számára, az ismeretbővítés szerintünk ugyancsak fontos céljával.

Az Értesítőnek jelenleg 220 előfizetője van. Igaz, csak pontírásban jelenik meg, mégis szeretnénk, ha olvasótáborunk gyarapodna. Ezen újabb figyelem felhívó sorokkal is azt kívánjuk elérni, hogy lapunk közkedveltségét növelni tudjuk.

A Szerkesztőbizottság

...

Zenei értesítő

Havi folyóiratunk mintegy két évtizede szolgálja a zene iránt érdeklődők és a szakemberek tájékoztatását hazánk és a nagyvilág zenei eseményeiről. Rendszeresen foglalkozik az előadó művészet, a zenepedagógia, a zenetörténet, valamint a jazz és a szórakoztató zene kérdéseivel.

Szerkesztőségünk figyelemmel kíséri a vak kulturális élet fontosabb megnyilatkozásait is. Munkatársaink tudósítanak szakosztályunk üléséről és ismertetik az ott született határozatokat, javaslatokat.

Hónapról hónapra rendszeresen közlünk cikkeket a "Muzsika", a "Parland" az Országos Filharmóniai "Műsorfüzet", és a "Szórakoztató Zenészek" című folyóiratokból és kiadványokból.

Az utóbbi esztendőben lapunk hat új rovattal bővült:

Állandó rovattal jelentkezik dr. Farkas Albert, aki elsősorban általános és zeneesztétikai kérdésekkel foglalkozik.

A "Hanglemezgyűjtők figyelmébe" című rovat a lemezpiac újdonságai között segít eligazodni rövid ismertetésekkel és lemezhirekkel.

A "Zeneművekről prózában" című rovat elsősorban azoknak nyújt segítséget, akik a komoly muzsikával most ismerkednek. Kitűnő tollú írók vezetnek el az olvasót a művek keletkezésének korába, feltárva olykor a művek keletkezésének apróbb titkait is, rávilágítanak az egyes remekművek belső elméleti összefüggéseire is. Egy-egy alkalommal két kompozíciót ismertetünk.

"Hangversenykritikus" című rovatunkban legjobb zenekritikusaink eleve- nitik fel a közelmúlt kiemelkedő zenei eseményeit.

"Könnyűzene, Jazz" című rovatunkban nemrég kezdtük el Langston Hughes: Jazz-történeti munkájának folytatásos közlését, Gonda János fordításában. E legújabb rovatunkban a jazz és szórakoztató zenészek mindennapi problémáival kívánunk foglalkozni.

Kiadványunkat rendszeresen néhány oldalas színes zenei hiranyag egészíti ki, mely a világ legkülönbözőbb tájaira kalauzolja el az olvasót. Szeretettel fogadjuk minden muzsika iránt érdeklődő sorstársunkat előfizetőink táborában.

Barna Zoltán
a Zenei Értesítő szerkesztője

Mindkét kiadványt megrendelhetik postán, vagy személyesen Szövetségünk Budapest, XIV. Május 1. ut 47. sz. alatti székházában - illetve a Zenei Értesítőt az 1974. évi bérletek átvételekor is - vidéken pedig az 1974. évi tagsági díj befizetése alkalmával. Az éves előfizetési díjak:

Zenei Értesítő	1 évre	6 Ft
Irodalmi Értesítő	1 évre	12 Ft

- . -

Bemutatjuk....

/Irtta: Ambrus Sándor/

Előző riportunkban beszámoltunk Szövetségünk új kulturházának átadásáról. Most dr. Bódi István főtitkárt - mint a legilletékesebb vezetőt - kértük fel arra, hogy beszéljen erről a régvárt létesítményről. Bódi doktor lelkesedéssel és az öröm jogos elfogultságával vezette körbe a sorok íróját.

"1970. őszén kezdődött el az építkezés, néhai Körner József Kossuth- és Ybl-díjas építőművész tervei alapján, aki a régi és a majdani új épület összekapcsolásának megoldását választotta. - Így most a kulturházba a régi épület halljából nyíló folyosón át és a két épület együttesének bal oldalán található ajtón is be lehet jutni. A földszinti előtérből nyílik a Hangoskönyvtár, valamint egy oldalfolyosó, ahol a stúdiót, a nyomdai lemezíró szobákat és az alagsorban lévő nyomdába vezető lépcsőt találjuk.

Az első emeleti előtérben balra van a büffé, mellette közös előszobából nyílik a Braille-könyvtár, és a pártszervezet irodája, ahol a sorstársaink megtalálhatják ügyes-bajos dolgaikkal Szemerédi István elvtársat. Ugyanitt ülésznak alkalmakként a Szövetség társadalmi szerveinek /KISZ- és Szakszervezeti alapszervezetek/ vezetői is.

Ugyancsak az első emeleti előtérből nyílik a jobb oldalon az a folyosó, ahol a Budapesti Helyi Csoport irodái vannak. A Helyi Csoport most már tágas helyiségben, kulturált körülmények között fogadhatja ügyfeleit. Akinek bizalmas jellegű problémája van, bátrabban elmondhatja, mint régen, mert a Helyi Csoport vezetőinek is jutott egy külön szoba.

A második emeleten van - természetesen ruhatárral kiegészítve - a 250 személyes, igen szép, faburkolatu előadóterem, amely színpada és műszaki berendezései révén ugyszólván minden kulturális program megtartására alkalmas."

Kérdésünkre, hogy az eddig működő különböző csoportok hogyan folytathatják majd tevékenységüket, a következő választ kaptuk:

"Gerdelics Ferencsel - aki a helyiségek elosztásának felelőse - hosszas megbeszélések után jelöltük ki a csoportok helyét, amelyek lényegesen jobb körülmények között folytathatják munkájukat, hiszen - a két épületben együttesen - az eddigi helynek most már többszöröse áll rendelkezésünkre!"

Megköszönve dr. Bódi István főtitkár szíves tájékoztatását, örömmel fejeztük be a sétát a pompás, új házban, melynek felépülése nagy előrelépés a magyar vakügy terén.

- . -

Betlehemi királyok
/Irta: József Attila/

Adjonisten, Jézusunk, Jézusunk!
Három király mi vagyunk.
Lángos csillag állt felettünk,
gyalog jöttünk, mert siettünk,
kis juhocska mondta - biztos
itt lakik a Jézus Krisztus.
Menyhárt király a nevem.
Segíts, édes Istenem.

Istenfia, jónapot, jónapot!
Nem vagyunk mi vén papok.
Ugy hallottuk, megszületél,
szegények királya lettél.
Benéztünk hát kicsit hozzád.
Üdvösségünk, égi ország!
Gáspár volnék, afféle
földi király személye.

Adjonisten, Megváltó, Megváltó!
Jöttünk meleg országból.
Főtt kolbászuk mind elfogyott,
fényes csizmánk is megrogyott,
hoztunk aranyat hat marékkal,
tömjént egész vasfazékkal.
Én vagyok a Boldizsár,
aki szerecseny király.

Irul-pirul Mária, Mária,
boldogságos kis mama.
Hulló könnye záporán át
alig látja Jézuskáját.
A sok pásztor mind muzsikál.
Meg is kéne szoptatni már.
Kedves három királyok,
jóéjszakát kívánok!

- . -

Elefánt elveszett.

/Irta: Thaddäus Troll, fordította: Ember Mária/
/Pontírásban közölve./

- . -

Rádiószemle

/Irta: Faludi Erzsi/
/Pontírásban közölve./

- . -

Zenei rovat

/Rovatvezető: Barna Zoltán/

Egy különc zongorista

/Írta: Barna Zoltán./

A mai zenebarátok közül kevesen ismerik Wladimir Pachmann nevét, pedig korának egyik legnagyobb zongoraművésze volt. 1848-ban Ogyesszában született, és éppen negyven esztendővel ezelőtt, 1933-ban halt meg Rómában. Tanulmányait Bécsben végezte. 1869 óta Oroszországban és Európa számos nagyobb városában, majd 1880-tól Amerikában is nagy sikerrel koncertezett. Különösen briliáns Chopin-játéka révén tett szert világsikerre. Amint öregedett, úgy vesztett művészetéből, viszont fokozódott különcsége. Csodálatos magatartásáról, kalandjairól a nagy metropolisokban rengeteget beszéltek.

1928. március 3-án érkezett Rómából, állandó tartózkodási helyéről Budapestre, március 4-i hangversenyére. A hirre újságírók és fotoriporterek szokásos hada szállta meg a Nyugati pályaudvart, de hiába. Pachmann sehol sem volt. Lázás telefonálás kezdődött a szállodákba és csakhamar kiderült, hogy már előző este megérkezett a Hungária-szállóba, ahol nagy megdöbbenésre azt a szobát kérte, melyben 1863-ban együtt tartózkodott Wagner Richárdal. Miután Pachmann megkerült, a Vigadóba ment helyszíni szemlére. Vitt magával egy pedálrövidítőt, mert olyan alacsony volt, hogy a lába a normális pedálig nem ért le. Esti hangversenyére igen előkelő közönség gyűlt egybe. Ott volt többek között az idős József főherceg is, teljes táborszernagyi díszben, hadsegédével együtt, szokása szerint az első sor előtt számára külön fölállított fotelban ült. Pachmann kilépett a pódiumra, erősen pislákol, a lámpákat nézte. Elkezdett magában beszélni: "Micsoda világítás.." - majd visszament a művészsobába és közölte, hogy a világítást csökkenteni kell. Ezek után újra kiment a pódiumra és a főherceg felé fordulva ezt mondta: - Kapitány ur, most pedig mit játszunk? A főherceg is és a közönség is nagy zavarba jött, a helyzetet Láng Mihály egyetemi tanár mentette meg, aki kezébe vette a nyomtatott műsört és felolvasta németül: Az első szám Chopin: Ballada op.23. Pachmann játszani kezdett. Ujjai alatt csodálatosan peregni kezdtek a futamok, a gyöngyöző trillák. Egyszer csak mellé ütött. Pachmann megállt, bal kezével rávert a jobbra és azt mondta: "Pffju, Pachmann" - majd, amikor az ismétlés jól sikerült, "Bravó, Pachmann" felkiáltással tovább játszott. A továbbiakban is különböző monológokkal kísértc zongorajátékát. Azt mondta például: "Ezt jobban játszottam, mint Liszt, akivel együtt zongoráztunk itt a Vigadóban."

Voltak persze a hangversenynek zavartalanul megoldott részei is, a Barcarolát elmondhatatlanul szépen, poetikusan játszotta anélkül, hogy közben konferálta volna önmagát. Persze, így is nagy sikere volt.

Természetes, hogy Pachmann nemcsak Budapesten különcködött, nevezetes botrány színhelye volt az angol főváros is, amikor kivezettetett egy zöldkalapos idős nőt ezzel a felkiáltással: "Amig ez a zöld majom ott ül, nem játszom!" Elképzelhető a zárkózott angol közönség felháborodása, különösen az öreg nőké, akik szép számban voltak jelen. Parázs botrány tört ki. A hangversenyrendező úgy tudta csak elsimitani az ügyet, hogy a zöldkalapos hölgyet felvitte a proscénium-páholyba, az emeletre. Pachmann visszament a pódiumra, körülnézett. "Hála istennek, nincs már itt a zöld majom" - mondta és folytatta műsorát. De amikor felállt, hogy meghajoljon, a proscénium-páholyra esett tekintete. "Ma többet nem játszom!" - mondta. Szerencséjére a műsornak már vége volt. A közönség megvárta, hogy a zöldkalapos nő elmenjen és akkor Pachmann bőséges és pompásan előadott ráadások tömegével toldotta meg hangversenyét.

Meg kell említeni, hogy a magyar közönség és kritika nem fogadta Pachmannat olyan nagy tetszéssel, mint a nagy külföldi városok. A sajtó azt

irta, hogy Magyarországon különválasztják azt a két műfajt, amelyet Pachmann hangversenyén egyesített: a zongorázást a konferálással. A zongoraművész zongorázzon, a konferanszié beszéljen. Ez a két műfaj együtt nálunk csak a cirkuszban szerepel. Keéri Szántó Imre, a kor nagytekintélyű zongoraművésze még a hangverseny szünete előtt - szemtanuk hiteles elbeszélése szerint - tüntetően eltávozott, ezzel fejezve ki nemtetszését a vegyes produkció felett.

Wladimir Pachmann zongorajátkát, melyet a művész furcsaságai dacára az egész világ nagyra tartott, számos muzeális hanglemez őrzi, átmentve valamit az utókor számára az előadóművészet vissza nem hozható, meg nem ismételt pillanataiból. Négy évtized távolából szeretettel emlékszik vissza a zenei közvélemény minden idők egyik legszínesebb, talán leghóbortosabb, de mindenképpen zseniális alakjára.

- . -

Ifjúsági rovat

/Rovatvezető: Gál Imre/

Sikeres szereplés

/Irtá: Remes András/

1973. október 25-én a Mozgássérültek Intézetében megrendezett nevelőotthonok közötti sakkversenyen Intézetünket Dominyák István, Sasvári Zsolt és Szabó Miklós képviselte. A fiúk azzal a gondolattal indultak el, hogy lehetőleg győztesként állhassanak fel az asztaltól.

A megnyitó beszéd után megkezdődtek a játszmák és a fordulók részeredményei igen érdekesen alakultak. Az első fordulóban Dominyák és Sasvári győztek, Szabó pedig vereséget szenvedett. A másodikban Dominyák és Szabó nyertek, Sasvári veszített. A harmadik fordulót csak Szabó tudta végigjátszani, Dominyák és Sasvári időzavarba került, nem tudta befejezni a játszmát.

Végeredményben az első helyezést Dominyák István érte el, a második helyen Szabó Miklós végzett, Sasvári Zsolt a harmadik lett.

A verseny mérlegelésekor meg kell még állapítani, hogy sakkozónk nagyon sportszerűen viselkedtek.

A vendéglátók nem sokkal maradtak el az eredményekben és egy harmadik helyezett náluk is lett. Az első, második és harmadik helyezett játékosokat meghívták az 1974. május 5-én rendezendő egésznapos versenyre. Mindhárom sakkozó örült a sikeres szereplésnek és a meghívásnak.

Kedves fiatalok!

Ebben a sportágban a vakság nem akadály, ezt a sportot bárki nehézség nélkül űzheti, kellemes szórakozást és hasznos időtöltést nyújt. Mindenkinek ajánljuk!

Befejezésül gratulálunk Intézetünk győztes növendékeinek és további szereplésükhöz sok sikert kívánunk!

....

Fejtörő

Előző havi kérdéseink megfejtése a következő:

1. Az idézet Csokonai Vitéz Mihály "A reményhez" című verséből való. Költőnk kétszáz évvel ezelőtt született.
2. Az ENSZ Biztonsági Tanácsának közel-keleti tüzszüneti határozata a legfontosabb döntés az elmúlt öt év során.

3. Pablo Casals a "Jászol" komponistája, gordonkaművész, a közelmúltban halt meg.
4. Dr. Szent-györgyi Albert biokémikust avatta a Szegedi Orvostudományi Egyetem disz doktorává. Szent-györgyi professzor jelenleg főként rákkutatással foglalkozik.
5. Az első osztályu almából 2160, a másodosztályuból 720, a harmadosztályuból pedig 360 mázsa termett.

A legjobb megfejtéseket a következők küldték be: Deme János, Dominyák István, Kabai István, Nagy Sándor /ővé volt a legjobb/, Remes András, Várvölgyi János.

A pontverseny állása:

- 74 pont: Nagy Sándor, Várvölgyi János
- 73 pont: Deme János, Dominyák István, Kabai István, Kicska István
Remes András
- 71 pont: Schuck Antal

E havi kérdéseink a következők:

1. Ki írta a "Karácsonyi ének" című elbeszélést?
2. Miért emlékezetes a magyar történelemben 1848. Szilvesztere?
3. Emlits legalább egy zeneszerzőt, aki karácsonyi oratóriumot komponál
4. Milyen fenyőfajtákat ismersz? Sorolj fel legalább ötöt!
5. Egy háromszög oldalainak hossza 8, 8 és 3 cm. Mi a hiba a kérdésben? Indokold meg a választ!

A megfejtések beküldési határideje: december 24.

- . -

S P O R T R O V A T

/Rovatvezető: Dénes József/

Sakktíradó

Amiben oly nagyon reménykedtünk, sajnos, nem vált valóra. 8:4-re ugyan nyert I. csapatunk a tizenegyedik fordulóban a Baross-Hungária ellen, a MÁV. Igazgatóság 9:3-ra verte a Péterfi Kórház csapatát és így három pont hátránnyal be kellett érniük a második hellyel. A harmadik helyezett a Duna Cípő 16 pont különbséggel követi csapatunkat. Az utolsó fordulóban győztek: Erős, Antal, Auffenberg, Kovács, Zichó, Battányi, Rév; döntetlen: Huszár, Hajdú; vesztek: Dénes, Nemes, Orosz. - Példa nélküli teljesítményt nyújtott Rév Miklós, miután minden mérkőzését megnyerte és 11 ponttal járult hozzá a csapat teljesítményéhez. Szintén nagyon jó eredményt ért el Battányi Béla 9,5 ponttal.

A bajnokság végeredménye: 1./ MÁV Igazgatóság 87, - 2./ VCSSZI. 84, - 3./ Duna Cípő 68, - 4./ Vörös Meteor Nők 65,5, - 5./ Péterfi Kórház 65, 6./ Elzet 65, - 7./ Kőbányai Lombik 64,5, - 8./ Baross-Hungária 64, - 9./ Elektromos 63,5, - 10./ Művész 56,6, - 11./ Vertesz 56,6, - 12./ Labor Vasas 49,5 ponttal.

II. csapatunk az utolsó fordulóban 8,5:3,5 arányban győzött a Terézvárosi S.C. ellen és ezzel az eredménnyel azonos pontszámmal a Spartakusz III. csapata elleni győzelemmel a harmadik helyet biztosította magának. A bajnokság végeredménye: 1./ BKV. Előre III. 109,5, - 2./ Vörös Meteor Egyetértés IV. 102, - 3./ VCSSZ. II. 95,5, - 4./ Budapesti Spartakusz II 95,5, - 5./ Szolgáltató Spartakusz II. 92,5, - 6./ Ikarusz 88, - 7./ Volán II. 79,5, - 8./ Sajtó II. 79, - 9./ Terézvárosi S.C. 62,5, - 10./ Vasas II. 62,5, - 11./ Hidépitők 61,5, - 12./ Vörös Meteor Egyetértés Nők II. 54,5, 13./ Művész II. 48,5, - 14./ Elektronika Spartakusz 43 ponttal.

K ö z l e m é n y e k

Dr. Körner György kéri a sorstársakat, hogy egészségi állapotára való tekintettel csak fontos ügyekben hívják, 18-19 óra között.

...

42 éves, csinos, vallásos sorstársnő levelezne hasonló koru és gondolkodású sorstársakkal. Leveleket "Várom az igazit" jeligére a kiadóhivatalba kér.

...

29 éves vidéki sorstárs 25-30 éves sorstársnő ismeretségét keresi. Leveleket "Megértő társ" jeligére a kiadóhivatalba kér.

- . - . -